
INTERNATIONAL-TRADITIONAL AND LOCAL VALUES SYMPOSIUM
UGYÖDES
ULUSLARARASI-GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU
BİLDİRİ KİTABI
ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU
INTERNATIONAL TRADITIONAL AND LOCAL VALUES SYMPOSIUM
EDİTÖR: DOÇ. DR. MEHMET ALİ EROĞLU
26-28 EKİM 2018
26-28 OCTOBER 2018
PROCEEDINGS BOOK

KAPAK VE SAYFA TASARIMI
Selahattin DOĞAN

FOTOĞRAFİK DÜZENLEME
Selahattin DOĞAN

ETKİNLİK TÜRÜ
Uuslararası Bildiri Kitabı

SÖZLÜ BİLDİRİ SAYISI
91

ISBN
978-605-66000-4-3

İLETİŞİM
ugyodesempozyum@gmail.com

YAYIN TARİHİ
25 ARALIK 2018

BASKI
E-KİTAP

Sempozyum katılımcılarına Bildiri yazım kuralları gönderilmiştir fakat bazı katılımcılar belirtilen formata göre yazım kurallarını dikkate almadıkları görülmektedir.Bu bildirilerde talep edilenmiş olup eksik yada formata uygun olmayan bildirilerin tüm hukuki ve teknik sorumlulukları katılımcılara aittir.

Bu kitap, sahibinin izni olmaksızın, kataloğun tümünü ve ya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi ile çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz ve katalogta yer alan **metinler, eserler** ve **kaynaklar** sanatçılara aittir.Herhangi bir hukuki sorumluluktan katılımcılar sorumludur.

Bu Etkinlik **AFYONKARAHİSAR SANDIKLI BELEDİYESİ** ev sahipliğinde yapılmıştır.

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU / KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ

(26-28 Ekim 2018 Afyonkarahisar/Sandıklı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Mustafa Ünal (Akdeniz Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa SOLAK (Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI

Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI

Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Öğr. Üyesi)

ONUR KONUKLARI

Prof. Dr. Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Eski Bakanı)
Prof. Dr. Selçuk AKÇAY (Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR (Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ GENEL KOORDİNATÖRLERİ

(Sempozyum- Sergi- Workshop -Panel)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. KAYA ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi FATİH USLU (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi KORAY GÜRPINAR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM (Akdeniz Üniversitesi)
Mehmet TANIT (Afyonkarahisar İl Kültür ve Turizm Müdür Vekili)

SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİNİ DESTEKLEYEN FAKÜLTELER VE KURUMLAR

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi GSF Gel. Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Necmettin Erbakan Güzel Sanatlar Fakültesi Üniversitesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Neşet Ertaş GSF Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Hacı Bayram Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Gel. Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Akdeniz Üniversitesi Yörük Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü
Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölüm Başkanlığı
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı MYO Müdürlüğü
Sandıklı Esnaf Sanatkârlar Odası
Sandıklı Ticaret ve Sanayi Odası
Sandıklı Tanıtım Platformu
Sandıklı İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Yaşatma Derneği
Sandıklı Folklor ve Tarih Derneği
Sandıklı Thermal Park Resort Spa & Convention Center
May Thermal Resort Spa
Sandıklı Gürses Termal Otel
Sandıklı Belediye Başkanlığı
Antalya Sandıklı Kültür ve Dayanışma Derneği
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğü
Akdeniz Üniversitesi Serik MYO Müdürlüğü
Afyonkarahisar İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü

SERGİ KÜRATÖRÜ

Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Akdeniz Üniversitesi)

ETKİNLİK ORGANİZASYON VE YÜRÜTME KOORDİNASYON

Mustafa ÇÖL (Sandıklı Belediye Başkanı)
Prof.Dr. Bayram TURGUT(Afyon Kocatepe Üniversitesi Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokul Müdürlüğü)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi Öğr. Üyesi)
Dr. Öğr. Üyesi Koray GÜRPINAR (Sandıklı MYO Müdürü)
İmdat Hasan KAŞDAŞ (Sandıklı Bel. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü)
Büşra YILMAZ (İletişim)
Selahattin DOĞAN (Grafik Tasarım)

DAVETLİ YABANCI ÜLKELER

1.*Moldova
2.*Gürcistan
3*Çin
4.*Kırgızistan
5.*İran
6.*Ukrayna
7.*Rusya
8.*İtalya
9.*Polonya
10.*Kazakistan
11.*Azerbaycan
12.*Yunanistan
13.*Bulgaristan
14.*Ürdün
15.*Almanya
16.*Pakistan
17.*Letonya
18.*Macaristan
19.*Kıbrıs

SEMPOZYUM YÜRÜTME KURULU

Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Öznur AYDIN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Koray GÜRPINAR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Şeyda ALGAÇ (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Ebru ATEŞOK (Kırıkkale Üniversitesi)
Öğr. Gör. Ebru Z. KESKİN (Kırıkkale Üniversitesi)
Öğr. Gör. Murat ULAŞ (İnönü Üniversitesi)
Öğr. Gör. Yunus YILAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Mustafa YETER (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

SERGİ VE WORKSHOP YÜRÜTME KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Sena COŞKUN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr. Gör. Züleyha ZOR (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr. Gör. Fatma ÖZDEMİR (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Ayşegül ARICAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Nursel ÇİTİL (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Öğr. Gör. Emrah BOZKURT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Arş. Gör. Ahsen GÜNBULUT (Akdeniz Üniversitesi)
Arş. Gör. Atilla Yusuf TURGUT (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Arş. Gör. Elif Şeyma KILIÇ (Karatay Üniversitesi)
Betül YAĞIZ
Büşra YILMAZ
Selahattin DOĞAN
Kader ÜNLÜ

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan BULUT (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Aysen SOYSALDI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz ŞENGÜL (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Fadıl SÖZEN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Feriha AKPINARLI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Nesrin ÖNLÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. İsa ELİRİ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Oya SİPAHİOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Canan DELİDUMAN (Karatay Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa TALAS (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Doç. Kaya ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Doç. Münevver ÜÇER (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)

SERGİ VE WORKSHOP DÜZENLEME VE DEĞERLENDİRME KURULU

Doç. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Hacer Nurgül BEGİÇ (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Rengin OYMAN (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Fatma Nur BAŞARAN (Gazi Üniversitesi)
Doç. Yusuf KEŞ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Serkan İLDEN (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Sedef ACAR (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Ruhi KONAK (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Ömer ZAİMOĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Zuhal TÜRKTAŞ (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Uğur ATAN (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Esma İGÜS (Mimar Sinan Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuz YURTTADUR(Selçuk Üniversitesi)
Doç. Münevver Üçer (Mimar Sinan Üniversitesi)
Doç. Mehmet Ali EROĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Aydın ZOR (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali Fuat BAYSAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sibel HATTAP (Mimar Sinan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ÖKSÜZ (Karatay Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SAĞ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÜNDÜZ (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GENÇ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BİLEN (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Mine Ülkü KIVRAK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

BİLİM VE SANAT KURULU

Prof.Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ŞİRZAT (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ATAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Meliha YILMAZ (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Alev ÇAKMAKOĞLU KURU (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah SOYKAN (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeki NACAKCI (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARLI (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Sibel ARIK (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Pınar GÖKLÜBERK (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Mediha GÜLER (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Alaattin CANBAY (18 Mart Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ALKAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof.Dr. Seyfettin RIZASOY(Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklör Enstitüsü
Prof.Dr.Kadir Güldiken (Yakındoğu Üniversitesi)
Prof.Dr.İrfan Morina (Priştina Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet TAŞGIN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Aydın UĞURLU (Fatih Sultan Üniversitesi)
Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Orhan ÖZÇATALBAŞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Sema ETİKAN (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Remzi DURAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Faruk TAŞKALE (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR (Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Rüçhan ŞAHİNOĞLU ALTINEL (Marmara Üniversitesi)
Prof. Nuray Ayhan YILMAZ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Oya SİPAHİOĞLU (Dokuz Eylül Üniversitesi)

Prof. Feriha AKPINARLI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Aysen SOYSALDI (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Didem ATİŞ (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Filiz Nurhan ÖLMEZ (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Hüseyin ELMAS (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Alaybey KARAOĞLU (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ATAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Nesrin ÖNLÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Siyavush DADASH (İnce Sanatlar Akademisi - AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Demur JALAGONIA (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Nino SILAGADZE (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Vladimer ASATIANI (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Zoram YASİN (Xinjiang Arts Institute / ÇİN)
Prof. Yimingjiang ABUDUREYİMU (Xinjiang Arts Institute / ÇİN)
Prof. Levan SILAGADZE Görsel Sanatlar Enstitüsü Başkanı (Tiflis - GÜRCİSTAN)
Prof. Lela GELEİSHVİLİ (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Prof. Ana SHANSHIASHVILI (Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi)
Doç. Dr. Anatolii MOMRYK (Ukrayna Milli Bilimler Akademisi - UKRAYNA)
Dr.Öğr.Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör. Mine YILDIRAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Mariyam YEZİYEVA (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Kezban SÖNMEZ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Nurhan ÖZKAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Johannis Tsoumas (University of West Atica)
Atilla CAN (Unesco Ödüllü Ebru Sanatçısı)

MÜZİK DİNLETİLERİ VE KONSERLER

Öğr.Gör.Cenk ŞAHİN(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Dr.Öğr. Üyesi Mehmet Erhan YİĞİTER(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Satı DOĞANYİĞİT(Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Öğr.Gör.Sinan TÜFEKÇİ (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MODA VE TEKSTİL TASARIMI BÖLÜMÜ ÖĞRETİM ELEMANLARI DEFİLESİ (DEFİLE DÜZENLEME KURULU)

Dr.Öğr.Üyesi Menekşe Suzan TEKER (Akdeniz Üniversitesi)
Öğr.Gör. Mine YILDIRAN (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Mariyam YEZİYEVA (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Kezban SÖNMEZ (Akdeniz Üniversitesi)
Dr.Öğr.Üyesi Nurhan ÖZKAN (Akdeniz Üniversitesi)

AHŞAP KALIP BASKI GÖSTERİSİ
Dr.Öğr.Üyesi Öznur AYDIN

HAT SANATI
Dr.Öğr.Üyesi Yusuf BİLEN

MİNYATÜR SANATI
Gülçin ANMAÇ

BATİK
MİNE AYDOĞAN

KEÇE KIYAFET DEFILESI
Emine KESKİN

EBRU GÖSTERİSİ
Atilla CAN

İNDİGO BATİK
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GENÇ

DOĞAL BOYA
Berrin ÇAMUR

KEÇE WORKSHOP
Mükerrem TURHAN

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU/ KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ
26 EKİM 2018 CUMA

SALON TOROS 1

Oturum Başkanları PROF. DR. MUSTAFA TALAS- DOÇ. DR. AYDIN ZOR

17.30-17.45 Öğr. Gör. Musa Karaçor-Öğr. Gör. Faruk Gökçe- Öğr. Gör. Yusuf Gökçe-Gastronomi Turizminin Değer Yaratıcı Etkisi: Uşak Tarhanası Örneği

17.45-18.00 Prof. Dr. İskender Işık-Arş. Gör. Gökhan Akça-Kütahya Çini Sanatında Form Tasarımının Tarihsel Gelişimi

18.00-18.15 Öğr. Gör. Sultan Yıldırır-Matrakçı Nasuh'un Beyan-I Menazil Sefernamesi Tasvirleri Üzerinden Osmanlı Şehir Plancılığı

18.15-18.30 Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Algaç-Batılılaşma Döneminde Afyonkarahisar' Daki Dini Mekanlarda Kullanılan Kutsal Kent- Yöre Ve Yapı Tasvirleri

18.30-18.45 Sevgi Bayat- Geçmişten Günümüze Ayna Tutan Eğitim Kurumu Köy Enstitülerinde Kültür Ve Sanat

18.45-19.00 Değerlendirme

SALON TOROS 2

Oturum Başkanları: DOÇ. SERKAN BERTAN-DR. ETHEM BAYMAK

17.30-17.45 Ghadir Golkarian - İran Türkleri Arasında Yaygın olan Tütsü ve yahut Buhur Geleneği

17.45-18.00 Aytbübü Badahşanova – Scrapbooking Tekniği Etkisi ile Yeniden Üretilen 'Cengiz Aytmatov' Eserleri için Grafik İllustrasyonlar

18.00-18.15 Ali Şamil Hüseyinoğlu - Halaylarda (Yallılarda) Geleneksellik ve Yöresellik

18.15-18.30 Dr. Ethem Baymak - Çağdaş Kosova Türk Ressamları

18.30-18.45 Yrd. Doç. Dr. Yurdal Cihangir - Geleneksel Kıbrıs Türk Mutfağında Yer Alan Yaban (Ova) Otları Yemeklerinin Kültürel Bir Değerlendirilmesi

18.45-19.00 Değerlendirme

SALON BİLGİ 1

Oturum Başkanları: PROF. DR. LELA GELEİSHVİLİ- Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM-

17.30-17.45 Vineta Groza - Mosaic, Interpretations of its Classic Heritage in Latvian Art

17.45-18.00 Gabriele Schaffartzik - "Turquerie –Turkish Fashion" – The European Interest in the Culture of the Ottomans

18.00-18.15 Burul Mambetova – Geleneksel El Sanatında Yünün Kulanımı ve Önemi

18.15-18.30 Niamat Ali – Handwoven Organic Cotton Dresses, Hand Painted Silk and Chiffon Sarees Collection

18.30-18.45 Öğr. Gör. Dr. Ramazan Erdem- Doç. Mehmet Ali Eroğlu- Some Specific Motives Used on Anatolian Rugs and Carpets

18.45-19.00 Değerlendirme (Final Discussion)

SALON BİLGİ 2

Oturum Başkanları: PROF. DR. AYSEN SOYSALDI-
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ KORAY GÜRPINAR

17.30-17.45 Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Mehmet Akalın- Ayancık Ketenin Altınotu Bitkisiyle Boyanmasında Uygun Mordan Seçiminin Gri İlişkisel Analiz Yöntemine Göre Belirlenmesi

17.45-18.00 Dilek Yurt-19. Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğu Kumaş Sanatında Askı Çelenk (Girland) Motifli Kumaşlar

18.00-18.15 Dr. Öğr. Üyesi Ebru Ateşok - Çömlek Çamuru Dekorlamada Linol Baskı Tekniği

18.15-18.30 Öğr. Gör. Emine Esirgenler - Kıvratma Bezi Konya Göyneklerinin Malzeme, Kalıp Ve Süsleme Özellikleri Açısından İncelenmesi

18.30-18.45 Öğr. Grv. Murat Ulaş-Öğr. Grv. Naci Bulur-Öğr. Grv. Aslı Ümran Ulaş- Malatya Bervanik Baskıcılığı

18.45-19.00 Değerlendirme

SALON MOTİF 1

Oturum Başkanları: PROF. DR. OYA SİPAHİOĞLU- DR. ÖĞR. ÜYESİ SATI DOĞANYİĞİT

17.30-17.45	Ceylan Kılıç- Karadere Kırsal Mahallesi (Burhaniye-Balıkesir) Ve Yaylalarında Evlenme Gelenek Ve Görenekleri
17.45-18.00	Öğr. Gör. Dr. Funda Yorulmaz- Yöresel Herkime Evlerinin Kültürel Miras Olarak Sosyolojik Açıdan Değerlendirilmesi
18.00-18.15	Öğr. Gör. Mehmet Akif Çakırer-Sandıklı Temalı Tezlerin Bibliyometrik Analizi
18.15-18.30	Öğr. Gör. Eda Demir Tosunoğlu-Lale Motifinin İznik Çini Sanatına Yansıması
18.30-18.45	Arş. Gör Asilhan Semih Mutlu, Arş. Gör. Mehmet Boyraz- Hülya Mutlu-Yöresel Ve Geleneksel Etkinliklerin Duyurulmasında Web Sitelerinin Kullanımı: Visitafyon.Org Örneği
18.45-19.00	Değerlendirme

SALON MOTİF 2

Oturum Başkanları: PROF. DR. RECEP KARADAĞ- DR. ÖĞR. ÜYESİ NURHAN ÖZKAN

17.30-17.45	Ali Özeski- Sandıklı'da Ramazan Davulcusu Gelenekleri
17.45-18.00	Arş. Gör. Mehmet Boyraz-Turizm Kongrelerinde Yer Alan Coğrafi İşaretlerle İlgili Bildirilerin İncelenmesi
18.00-18.15	Dr. Öğr. Üyesi Hümeyra Töre Başat- Doç. Dr. Mustafa Sandıkçı- Doç. Dr. Sabri Çelik- Kültürel Miras Kapsamında Tarihi Camilerin İnanç Turizmine Kazandırılması
18.15-18.30	Hüseyin Hüsrevoğlu- Tarih Boyunca Sandıklı'ya Göçler (Cezayir örneği)
18.30-18.45	Doç. Dr. Hüseyin Koçak- Cevdet Akkaya Sandıklı Alevi Köylerinin Sosyo-Kültürel Yapısı Üzerine Bir Değerlendirme
18.45-19.00	Değerlendirme

SALON MOTİF 3

Oturum Başkanları: PROF. DR. İSA ELİRİ- DOÇ DR. ZUHAL TÜRKTAŞ

17.30-17.45	Öğr. Gör. Orhan Altuğ- Osmaneli Rüstem Paşa Camii'nde Hat Sanatı
17.45-18.00	Öğr. Gör. Zülbiye Sevgili Polat- Tire Necip Paşa Kütüphanesi'ndeki Yazma Eserlerin Cildlerinin Tanıtımı
18.00-18.15	Doc. Öğr. Üyesi Mine Can-Kocaeli İli Gebze İlçesi Pelitli Köyünde Bulunan Bir Grup Peşkirin İncelenmesi
18.15-18.30	Öğr. Gör. Asuman Soylu- Nuri İyem'in Eserlerindeki Kadın Figürünün İncelenmesi
18.30-18.45	Öğr. Gör. Asuman Soylu- Mihri Müşfik Hanım'ın Çağdaş Türk Resim Sanatına Etkileri
18.45-19.00	Değerlendirme

5. ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU/ KÜLTÜR ETKİNLİKLERİ
27 EKİM 2018 CUMARTESİ

SALON TOROS 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: DOÇ DR. OLGA RADOVA-Öğr. Gör. Dr. RAMAZAN ERDEM

09:00-09:15 Adnan Žiško- Significance of the Museum "Alija Izetbegović"

09:15-09:30 Dr. Johannis Tsoumas - Medievalism In The Arts And Crafts Ceramic Tiles Decoration

09:30-09:45 Dr. Georgia Cheirchanteri- The Value of the Handmade Jewelry Compared to the Industrialized one, Today

09:45-10:00 Prof. Katarina Dordevic- Transfiguration II" Cycle Of Paintings And Objects

10:00-10:15 Lela Geleishvili- The Aims Of Teaching Painting And Modern Challenges

10:15-10:30 Değerlendirme (Final Discussion)

SALON TOROS 1 (2.OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. SEYFEDDİN RZASOY- ÖĞR. GÖR. DR RAMAZAN ERDEM

10:30-10:45 Dr. Safa Garayev- Azerbaycan Sahasi Fikralarinin Psikososyal Açidan Değerlendirilmesi

10:45-11:00 Dr. Hikmet Guliyev Azerbaycan Atasözlerinin İnternet Ortamında Değişim Süreci: Parodik Yorumlama

11:00-11:15 Prof. Dr. Seyfeddin Rzasoy – Göyçe Aşık Ortamının Tarihi ve Çağdaş Trajedik Taleyi

11:15-11:30 Tamás Kiss - Nádudvar Halk El Sanatları Meslek Lisesi Ve Koleji

11:30-11:45 Doç. Dr. Olga Radova-"Gagauz Türklerinin Ve Diğer EtnoslarınBalkan Yarımadası'ndan Besarabya'yaGöçleri Ve Bucak'taki, Yerli Gagauzlarınİçinde Yerlşimleri Ve Nüfüs Sayıları (XVIII. Yüzyılın Sonu - XIX. Yüzyılın İlk Çereği)"

11:45-12:00 Değerlendirme

SALON TOROS 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. NESRİN ÖNLÜ- DOÇ. DR. MERAL AKAN

09:00-09:15 Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Susuz- Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Sami ÖZTÜRK-Pazırık Kurganlarının Türk Resim Sanatı Açısından Önemi"

09:15-09:30 Prof. Dr. Abdullah Soykan- Kültürel Çeşitliliğin Arşivlenmesi Ve Korunmasında Coğrafi İşaretlerin Rolü Ve Önemi

09:30-09:45 Dr. Ragsana Hasanova, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Öğr. Gör. Abdulkadir Pars -Müze Eserleri Yüzey Temizleme Çalışmaları Ve Bir Uygulama

09:45-10:00 Dr. Öğretim Üyesi Habibe Kahvecioğlu Sarı- Afyonkarahisar İli Geleneksel Kadın İç Giysileri

10:00-10:15 Doç. Dr. Serkan Bertan-Yöresel Gastronomik Değerlere Yönelik Tutumlar

10:15-10:30 Değerlendirme

SALON TOROS 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: DOÇ. MÜNEVVER ÜÇER - DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH USLU

10:30-10:45 Ahmet Metin Tunca- Sigrafitto Sanatı

10:45-11:00 Cihan Baykara- Kültür ve Sanat Değerlerimizin Fikri Ve Sınai Mülkiyet Hakları

11:00-11:15 Elif Bilgen- Erol Akyavaş'ın Resim Sanatındaki Geleneksel Yaklaşımlar

11:15-11:30 Dr. Şeref Tüzemen-Sanatsal Faaliyetlerde İş Güvenliği

11:30-11:45 Öğr. Gör. Ebru Keskin-Grafik Tasarım Eğitiminde Tasarım Ve Teknoloji İlişkisi

11:45-12:00 Değerlendirme

SALON BİLGİ 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. BANU GÜRCÜM- DOÇ DR. ÖZLEM ATALAN

09:00-09:15	Melek Yavuz-Sandıklı Yemek Kültürü
09:15-09:30	Arş. Gör. Mehmet Boyraz- Ömer Alper Güvenen-Afyonkarahisar'da Eski Bir Gelenek: Keçecilik
09:30-09:45	Doç. Dr. Özlem Atalan-Kentsel Kimliğin Sürdürülebilirliği Ve Yöresel Mimari Öğelerin Önemi
09:45-10:00	Öğr. Gör. Abdulkadir Pars, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Mehmet Akalın- Şuhut Yöresel Dokuma Kumaşların Karekterizasyonu Ve Performans Testlerinin İncelenmesi
10:00-10:15	Prof. Dr. Banu Gürcüm-Fatma Karakaş - Tekstil Tasarımında Kültürel Motiflerin Kullanılması: Konya Karatay Medresesi Müzesi Çini Koleksiyonu Örneği
10:15-10:30	Değerlendirme

SALON BİLGİ 1 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. AYDIN UĞURLU- DOÇ. KAYA ÜÇER

10:30-10:45	Dr. Öğr. Üyesi Serap Yıldız İlden-Ahmet Burak Şimşek, Dr. Öğr. Üyesi Serap Yildiz Ilden Folklorik Bir Öge Olarak " Çankiri Ili Ve Ahi-Yâran Teşkilatlari "
10:45-11:00	Prof. Aydın Uğurlu- Geleneksel Sanatlar-Halk Sanatı-Folklor-Ulusal Sanat-Evrensel Sanatlar Kapsamında Güzel Kavramları
11:00-11:15	Öğr. Gör. Servet Senem Uğurlu-Çanakkale-Avunya Halılarında Yıldız Motifi
11:15-11:30	Hülya Arabacı- Anadolu Selçuklu Dönemi Cami Bezemelerinde Kullanılan Motiflerin Ev Tekstili Tasarımlarına Uygulanması
11:30-11:45	Doç. Dr. Meral Akan- Yöresel Dokuma Kültüründe İplik Renklendirmede Kimyasal Boya Kullanımı ve Bir Örnek Üzerinde Belgelenmesi
11:45-12:00	Değerlendirme

SALON BİLGİ 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. OYA SİPAHİOĞLU- DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA GENÇ

09:00-09:15	Prof. Dr. Recep Karadağ-Geleneksel Tekstil Ürünlerinin Sürdürebilirliği
09:15-09:30	Doç. Dr. Zuhal Türktaş- Endüstri Ürünleri Tasarımı Eğitimi Alan Öğrencilerin Geleneksel Dokuma Teknikleri Bağlamında Tasarım Yaklaşımları
09:30-09:45	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Genç-DOKUMA ARAŞTIRMALARINDA YÖNTEM
09:45-10:00	Dr. Öğr. Üyesi. Gülten Kurt- Mengen Geleneksel Çorap Ve Patik Örücülüğü
10:00-10:15	Dr. Öğr. Üyesi Öznur Aydın, Demet Selek- Geleneksel Tokat Yazma Desenlerinin İç Mekan Tasarımlarında Kullanılması
10:15-10:30	Değerlendirme

SALON BİLGİ 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. NECDET HACIOĞLU- DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU

10:30-10:45	Öğr. Gör. Meliha Döğücü- Engelli Bireylerin Rehabilitasyonunda İş Ve Uğraşı Terapisi İle Geleneksel Türk El Sanatlarının Önemi
10:45-11:00	Öğr. Gör. Melike Okşak-Estetikten Sağlığa "Termoplastik Korse Tasarımı"
11:00-11:15	Doç. Mehmet Ali Eroğlu- ANADOLU DOKUMALARI VE NAVAJO DOKUMALARINDA KULLANILAN MOTİF (SEMBOL) BENZERLİKLERİ
11:15-11:30	Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Serdar Mutlu- Kubadabad Saray Çinilerinde Kuş Figürleri
11:30-11:45	Mine Erdem-İnsan Figürlü Çini ve Seramikler
11:45-12:00	Değerlendirme

SALON MOTİF 1 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. NURGÜL KILINÇ- DR. ÖĞR. ÜYESİ EBRU ATEŞOK

09:00-09:15 Dr. Zafer Özomay, Öğr. Gör. Dr. Meral Özomay, Doç. Dr. Ahmet Akgül- Muğla Yeşilyurt Dokumalarında Isı Transferi İle Görüntü Oluşumunun İncelenmesi

09:15-09:30 Öğr. Gör. Nesrin Kaçar-Kazak Geleneksel Erkek Giysilerinin İncelenmesi

09:30-09:45 Dr. Öğr. Gör.Nurhan Özkan- Öğr.Gör Derya Çelik-Prof. Dr. Nurgül Kılınç- Geleneksel Giysilerden Üçeteğin Giyim Sanatları Açısından İncelenmesi

09:45-10:00 Doç. Mehmet Ali Eroğlu-Medine Karakuş-Sivas Yıldızeli İlçesi Yöresel Kadın Başlıkları ve Örtüleri

10:00-10:15 Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Genç- Doç. Mehmet Ali Eroğlu-- Sarıkeçili Yörüklerinde Çul Ve Çuval

10:15-10:30 Değerlendirme

SALON MOTİF 1 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. ABDULLAH SOYKAN-
DR. ÖĞR. ÜYESİ MENEKŞE SUZAN TEKER

10:30-10:45 Dr. Öğr. Ü. Fatih Uslu- Geleneksel Türk Yağli Güreşlerinde Bazi Önemli Imgeler

10:45-11:00 Dr. Öğr. Ü. Fatih Uslu- Kültürel Bir Değer Olarak Antalya Kaleiçi'nde Sosyal Değişim

11:00-11:15 Prof. Dr. Ramazan Gökbunar- Dr. Öğr. Ü. A. Ayben Çelik- Araş. Gör. Dr. Enis Yakut- Araş. Gör. Ebru Sürücü- Şehrin Cazibesini Güçlendirmeye Yönelik Stratejik Bir Araç Olarak Şehir Pazarlaması

11:15-11:30 Betül Yağız- Minyatür Desenli Eşarplar

11:30-11:45 Öğr. Gör. Seda Dilay-Karaman Taşkale Ören Yeri'nin Açık Hava Müzesi Olması Açısından İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi

11:45-12:00 Değerlendirme

SALON MOTİF 2 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. EMİN ATASOY- YRD. DOÇ. GÜLTEN KURT

09:00-09:15 Mahabbat Tusupbaevna Dosova- Assessment Of The Natural-Resource Potential Of Agricultural Landscapes Of Pavlodar Region

09:15-09:30 Akjunus Abdullina Gafurovna- Geographical Basis of the Formation of Toponyms (on the example of Aktobe region)

09:30-09:45 Nazım Kabdrakhmankızı Kabdrakhmanova- Landscape And Geographical Studies Of The Upper Ertis Basin

09:45-10:00 Irina Balci- '' Rus Ressamlar ''

10:00-10:15

10:15-10:30 Değerlendirme

SALON MOTİF 2 (2. OTURUM)

Oturum Başkanları: DOÇ. ZUHAL TÜRKTAŞ- DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞEYDA ALGAÇ

10:30-10:45 Prof. Dr. Faruk Taşkale- Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Gündüz- Esmâü'n- Nebî

10:45-11:00 Doç. Dr. Kaya Üçer- Batı Sanatı Etkisinde Değişen Türk Kalemişi Bezeme Programı

11:00-11:15 Doç. Dr. Münevver Üçer- Sultanların Tezhib Sanatına Etkileri

11:15-11:30 Öğr. Gör. Timur Bilir- Arts & Crafts Akımı Seramiklerinde İznik Çini Sanatı Etkileri

11:30-11:45 Arş. Gör. Atilla Yusuf Turgut- 19. Yüzyıl Osmanlı Tuğralarında Tezhip

11:45-12:00 Değerlendirme

SALON MOTİF 3 (1. OTURUM)

Oturum Başkanları: PROF. DR. GHADİR GOLKARİAN-DR. ÖĞR. ÜYESİ MİNE CAN

09:00-09:15 Sevgi Taşpınar-Xıx. Yüzyılda Sandıklı Kazasında Faaliyet Gösteren Bazı Esnaf Ve Zanaatkârlar

09:15-09:30 Seda Şenol-Turhan Hatice Valide Sultan Türbesi Malakari Bezemelerinin Restorasyon Çalışmaları

09:30-09:45 Doç. Dr. Kadir Özkaya- Öğr.Gör. Taner Dizel- Denizli Yöresinde Bulunan Tarihi Ahşap Camilerden Belenardıç Cami'nin Ahşap Yapılarının İncelenmesi

09:45-10:00 Dr. Öğr. Üyesi Satı Doğanyiğit-Öğr. Gör. Cenk Şahin-Dr. Öğr. Üyesi M.Erhan Yiğiter-Öğr. Gör. Sinan Tüfekci- Bağlama Yapımcılarının Bağlama Üretimine Yönelik Görüşleri

10:00-10:15 Dr. Öğr. Üyesi Satı Doğanyiğit-Öğr. Gör. Cenk Şahin-Dr. Öğr. Üyesi M.Erhan Yiğiter-Öğr. Gör. Sinan Tüfekci -İbrahim Özdemir Çalgı Koleksiyonunda Yer Alan Türk Halk Müziği Çalgıları İle İlgili Gözlemler

10:15-10:30 Değerlendirme

POSTER BİLDİRİLER

10:30-10:45 Elifnaz Üçer- Yüzyıl Duvar Resmi Üzerine Bir Restorasyon Çalışması, Valide Sultan

10:45-11:00 Betül Gündüz Demir- Bir Osmanlı Klasiği Delâilü'l- Hayrât

11:00-11:15

11:15-11:30

11:30-11:45

11:45-12:00 Değerlendirme

INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADITIONAL AND REGIONAL VALUES
UGYÖDES
ULUSLARARASI-GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU
5.
ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)
AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI
26-28 EKİM 2018

AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI
2018 EKİM
INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADITIONAL AND REGIONAL VALUES
UGYÖDES
ULUSLARARASI-GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANLARI
Prof.Dr.Mustafa Ünal (Akdeniz Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa SOLAK (Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)
5.
ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
(INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADINATIONAL AND LOCAL VALUES)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)

INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADITIONAL AND REGIONAL VALUES
UGYÖDES
ULUSLARARASI-GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU
5
ULUSLARARASI GELENEKSEL VE YÖRESEL DEĞERLER SEMPOZYUMU /KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ
(INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TRADINATIONAL AND LOCAL VALUES)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ ONURSAL BAŞKANLARI
Prof.Dr.Mustafa Ünal
(Akdeniz Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mustafa SOLAK
(Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörü)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ DÖNEM BAŞKANI
Mustafa Çöl
(Sandıklı Belediye Başkanı)
SEMPOZYUM VE SANAT ETKİNLİKLERİ BAŞKANI
Doç. Mehmet Ali EROĞLU
(Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü)
AFYONKARAHİSAR/SANDIKLI 26-28 EKİM 2018

İÇİNDEKİLER

-KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN ARŞİVLENMESİ VE KORUNMASINDA COĞRAFİ İŞARETLERİN ROLÜ VE ÖNEMİ **19**
PROF. DR. ABDULLAH SOYKAN
-DİRECTOR OF MUSEUM "ALİJA IZETBEGOVİĆ" **27**
ADNAN ŽIŠKO,
-FOLKLORİK BİR ÖGE OLARAK " ÇANKIRI İLİ VE AHİ-YÂRAN TEŞKİLATLARI " **29**
AHMET BURAK ŞİMŞEK , DR. ÖĞR. ÜYESİ SERAP YILDIZ İLDEN
-GÜNÜMÜZDE SİGRAFİTTO TEKNİĞİ İLE YAPILAN ÇALIŞMALAR **42**
A. METİN TUNCA
-KAZAKİSTAN'DA ŞEHİRLEŞMENİN TOPONİMİK YANSIMALARI **50**
AKZHUNUS G. ABDULLİNA, PROF. DR. KUAT T. SAPAROV, PROF. DR. EMİN ATASOY
-RAMAZAN DAVULCULARI VE MANİLERİ **56**
ALİ ÖZESKİ
-HALAYLARDA (YALLILARDA) GELENEKSELLİK VE YÖRESELLİK **66**
ALİ ŞAMİL HÜSEYİNOĞLU
-YÖRESEL VE GELENEKSEL ETKİNLİKLERİN DUYURULMASINDA WEB SİTELERİNİN KULLANIMI: VİSİTAFYON.ORG ÖRNEĞİ **76**
ASİLHAN SEMİH MUTLU ,MEHMET BOYRAZ ,HÜLYA MUTLU
-NURİ İYEM'İN ESERLERİNDEKİ KADIN FİGÜRÜNÜN İNCELENMESİ **86**
ASUMAN SOYLU
-19.YÜZYIL OSMANLI TUĞRALARINDA TEZHİP **91**
ATİLLA YUSUF TURGUT
-GELENEKSEL SANATLAR-HALK SANATI-FOLKLOR-ULUSAL SANAT- EVRENSEL SANATLAR KAPSAMINDA GÜZEL KAVRAMI **101**
PROF. DR. AYDIN UĞURLU
-SCRAPBOOKİNG TEKNİĞİ ETKİSİ İLE YENİDEN ÜRETİLEN "CENGİZ AYTMATOV" ESERLERİ İÇİN GRAFİK İLLUSTRASYONLAR **110**
AYTBÜBÜ BADAHŞANOVA
-BİR KAZASKER MUSTAFA İZZET EFENDİ ŞAHESERİ DELÂ'İLÜ'L-HAYRÂT **117**
BETÜL GÜNDÜZ DEMİR
-ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОЕ ИСКУССТВО КЫРГЫЗОВ. ВОЙЛОК. ОТ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ДО ДЕТСКИХ ИГРУШЕК. **125**
BURUL MAMBETOVA
-KARADERE KIRSAL MAHALLESİ (BURHANİYE-BALIKESİR) VE YAYLALARINDA EVLENME GELENEK VE GÖRENEKLERİ **133**
CEYLAN KILIÇ
-KÜLTÜR VE SANAT DEĞERLERİMİZİN FİKRİ VE SINAİ MÜLKİYET HAKLARI **145**
CİHAN BAYKARA
-19. YÜZYIL OSMANLI İMPARATORLUĞU KUMAŞ SANATINDA ASKI ÇELENK (GİRLAND) MOTİFLİ KUMAŞLAR **153**
DİLEK YURT
-ÇÖMLEK ÇAMURU DEKORLAMADA LİNOL BASKI TEKNİĞİ **167**
DR. ÖĞR. ÜYESİ EBRU ATEŞOK
-GRAFİK TASARIM EĞİTİMİNDE TASARIM VE TEKNOLOJİ İLİŞKİSİ **177**
Z. EBRU KESKİN
-LALE MOTİFİNİN İZNİK ÇİNİ SANATINA YANSIMASI **182**
ÖĞR.GRV. EDA DEMİR TOSUNOĞLU
-EROL AKYAVAŞ'IN RESİM SANATINDAKİ GELENEKSEL YAKLAŞIMLAR **199**
ELİF BİLGEN
-VALİDE SULTAN ODASINDA DUVAR RESMİ RESTORASYON VE KONSERVASYON UYGULAMASI **211**
ELİF NAZ ÜÇER
-KIVRATMA BEZİ KONYA GÖYNEKLERİNİN MALZEME, KALIP VE SÜSLEME ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ **217**
ÖĞRT. GÖR. EMİNE ESİRGENLER
-ÇAĞDAŞ KOSOVA TÜRK RESSAMLARI **227**
DR. ETHEM BAYMAK
-GASTRONOMİ TURİZMİNİN DEĞER YARATICI ETKİSİ: UŞAK TARHANASI ÖRNEĞİ **245**
ÖĞR. GÖR. MUSA KARAÇOR ,ÖĞR. GÖR. FARUK GÖKÇE ,ÖĞR. GÖR. YUSUF GÖKÇE
-HAT VE TEZHİP SANATLARINDA ESMÂÜ'ÜN- NEBÎ **255**
PROF. DR. FARUK TAŞKALE,DR. GÖR. ÜYESİ HÜSEYİN GÜNDÜZ
-KÜLTÜREL BİR DEĞER OLARAK KALEİÇİNDE SOSYAL DEĞİŞİM **266**
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATİH USLU
-TÜRK YAĞLI GÜREŞLERİNDE BAZI İMGELER **272**
DR.ÖĞR.ÜYESİ FATİH USLU

-YÖRESEL HERKİME EVLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS OLARAK SOSYOLOJİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ **281**
ÖĞR. GÖR. DR. FUNDA YORULMAZ
-"TURQUERİE - TURKİSH FASHİON" THE EUROPEAN INTEREST İN THE CULTURE OF THE OTTOMANS **299**
GABRİELE SCHAFFARTZİK,
-THE VALUE OF THE HANDMADE JEWELRY COMPARED TO THE İNDUSTRİALİZED ONE, TODAY **308**
DR. GEORGİA CHEİRCHANTERİ
-İRAN TÜRKLERİ ARASINDA YAYGIN OLAN TÜTSÜ VE YAHUT BUHUR GELENEĞİ **319**
PROF. DR. GHADİR GOLKARİAN(KADİR GÜLDİKEN)
-KÜTAHYA ÇİNİ SANATINDA FORM TASARIMININ TARİHSEL GELİŞİMİ **334**
ARŞ. GRV. GÖKHAN AKCA, PROF. DR. İSKENDER IŞIK
-MENGEN GELENEKSEL ÇORAP VE PATİK ÖRÜCÜLÜĞÜ **348**
MENGEN TRADITIONAL SOCK AND BOOTY KNITTING
DR.ÖĞR.ÜYE.GÜLTEN KURT
-TEKSTİL TASARIMINDA KÜLTÜREL MOTİFLERİN KULLANILMASI: **354**
KONYA KARATAY MEDRESESİ MÜZESİ ÇİNİ KOLEKSİYONU ÖRNEĞİ
FATMA KARAKAŞ , PROF. DR. BANU HATİCE GÜRCÜM
-AFYONKARAHİSAR İLİ GELENEKSEL KADIN İÇ GİYSİLERİ **364**
DR.ÖĞR.ÜYESİ HABİBE KAHVECİOĞLU SARI , PROF.DR. YAHŞİ YAZICIOĞLU
-AZERBAYCAN ATASÖZLERİNİN İNTERNET ORTAMINDA DEĞİŞİM SÜRECİ:PARODİK YORUMLAMA **376**
DR. HİKMET GULİYEV
-KUBADABAD SARAY ÇİNİLERİNDE KUŞ FİGÜRLERİ **385**
DR. ÖĞR. ÜYESİ H. SERDAR MUTLU
-ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİ CAMİ BEZEMELERİNDE KULLANILAN MOTİFLERİN **395**
EV TEKSTİLİ TASARIMLARINA UYGULANMASI
HÜLYA ARABACI
-KÜLTÜREL MİRAS KAPSAMINDA TARİHİ CAMİLERİN İNANÇ **406**
TURİZMİNE KAZANDIRILMASI
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜMEYRA TÖRE BAŞAT,DOÇ. DR. MUSTAFA SANDIKÇI , DOÇ. DR. SABRİ ÇELİK
-TARİH BOYUNCA SANDIKLI'YA GÖÇLER (CEZAYİRLİLER) **417**
HÜSEYİN HÜSREVOĞLU
-SANDIKLI ALEVİ KÖYLERİNİN SOSYO-KÜLTÜREL YAPISI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME **427**
PROF. DR. HÜSEYİN KOÇAK, CEVDET AKKAYA
-НАРОДНОЕ ТВОРЧЕСТВО КАК КЛЮЧ К МЕЖДУНАРОДНЫМ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯМ **434**
IRINA BALCI
-TİTLE: MEDİEVALİSM İN THE ARTS AND CRAFTS CERAMİC TİLES DECORATİON **439**
DR. JOHANNİS TSOUMAS
-THE TRANSFORMATİON OF AN VİSUAL TRADİTİON: "TRANSFİGURATİON II" **453**
CYCLE OF PAİNTİNGS AND OBJECTS
PROF. KATARİNA DORDEVİC
-BATI SANATI ETKİSİNDE DEĞİŞEN TÜRK KALEMİŞİ BEZEME PROGRAMI **463**
DOÇ. DR. KAYA ÜÇER
-THE IMPACT OF URBANİZATİON ON THE GEOECOSYSTEM FOR PAVLODAR CİTY OF **471**
THE REPUBLİC OF KAZAKHSTAN
MAKHABBAT T. DOSSOVA, PROF. DR. KUAT T. SAPAROV, PROF. DR. EMİN ATASOY
-SİVAS YILDIZELİ İLÇESİ YÖRESEL KADIN BAŞLIKLARI **477**
DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU,MEDİNE KARAKUŞ
-SANDIKLI TEMALI LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ **496**
MEHMET AKİF ÇAKIRER
-ANADOLU DOKUMALARI VE NAVAJO DOKUMALARINDA KULLANILAN **507**
MOTİF (SEMBOL) BENZERLİKLERİ
DOÇ.MEHMET ALİ EROĞLU
-TURİZM KONGRELERİNDE YER ALAN COĞRAFİ İŞARETLE İLGİLİ BİLDİRİLERİN İNCELENMESİ **520**
MEHMET BOYRAZ
-İBRAHİM ÖZDEMİR KOLEKSİYONUNDA MEVCUT BULUNAN TÜRK HALK MÜZİĞİ **530**
ÇALGILARI ÜZERİNE GÖZLEMLER
ÖĞR. GÖR. CENK ŞAHİN,DR.ÖĞR. ÜYESİ SATI DOĞANYİĞİT,DR.ÖĞR. ÜYESİ M.ERHAN YİĞİTER,
ÖĞR. GÖR. SİNAN TÜFEKCİ
-AFYONKARAHİSAR İLİ SANDIKLI İLÇESİ YEMEK KÜLTÜRÜ **539**
UZMAN ÖĞRETMEN. MELEK YAVUZ
-ENGELLİ BİREYLERİN REHABİLİTASYONUNDA İŞ VE UĞRAŞI TERAPİSİ İLE **546**
GELENEKSEL TÜRK EL SANATLARININ ÖNEMİ
ÖGR. GÖR. MELİHA DÖĞÜCÜ
-ESTETİKTEN SAĞLIĞA "TERMOPLASTİK KORSE TASARIMI" **550**
MELİKE OKŞAK

-AYANCIK KETENİN ALTINOTU BİTKİSİYLE BOYANMASINDA UYGUN MORDAN SEÇİMİNİN GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİNE GÖRE BELİRLENMESİ **561**
MERAL ÖZOMAY, MEHMET AKALIN
-ŞUHUT YÖRESEL DOKUMA KUMAŞLARININ KAREKTERİZASYONU VE PERFORMANS TESTLERİNİN İNCELENMESİ **575**
ABDULKADİR PARS, MERAL ÖZOMAY
-MUĞLA YEŞİLYURT DOKUMALARINDA ISI TRANSFERİ İLE GÖRÜNTÜ OLUŞUMUNUN İNCELENMESİ **587**
ZAFER ÖZOMAY, MERAL ÖZOMAY, AHMET AKGÜL
-MÜZE ESERLERİ YÜZEY TEMİZLEME ÇALIŞMALARI VE BİR UYGULAMA **596**
RAGSANA HASANOVA, MERAL ÖZOMAY, ABDULKADİR PARS
-KOCAELİ İLİ GEBZE İLÇESİ PELİTLİ KÖYÜNDE BULUNAN BİR GRUP PEŞKİRİN İNCELENMESİ **606**
MİNE CAN
-İNSAN FİGÜRLÜ ÇİNİ VE SERAMİKLER **616**
MİNE ERDEM
-SULTANLARIN TEZHİB SANATINA ETKİLERİ **626**
DOÇ.DR.MÜNEVVER ÜÇER
-THE EFFECTS AND THE RESULTS OF IRTYSH RİVER ON THE URBANİZATİON PROCESS IN THE CİTY OF UST-KAMENOGORSK **636**
NAZYM KABDRAKHMANOVA, PROF. DR. MERUERT MUSSABAYEVA
-KAZAK GELENEKSEL ERKEK GİYSİLERİNİN İNCELENMESİ **641**
NESRİN KACAR ,MERUYERT KAYGUSUZ
-GELENEKSEL GİYSİLERDEN ÜÇETEĞİN GİYİM SANATLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ **651**
DR. ÖĞRT. ÜYE. NURHAN ÖZKAN,ÖĞRT GÖR. DERYA ÇELİK,PROF. DR. NURGÜL KILINÇ
-GAGAUZ TÜRKLERİNİN VE DİĞER ETNOSLARIN BALKAN YARIMADASI'NDAN BESARABYA'YA GÖÇLERİ VE BUCAK'TAKİ, YERLİ GAGAUZLARIN İÇİNDE YERLŞİMLERİ VE NÜFÜS SAYILARI (XVIII. YÜZYILIN SONU XIX. YÜZYILIN İLK ÇEREĞİ) **662**
DOÇ. DR. OLGA RADOVA
-KESTEL'İN AVAZINDAKİ YAŞAM BÜTÜNLÜĞÜ **682**
ORHAN TÜRKEŞ
-GELENEKSEL TOKAT YAZMA DESENLERİNİN İÇ MEKAN TASARIMLARINDA KULLANILMASI **686**
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZNUR AYDIN,DEMET SELEK
-SOME SPECIFIC MOTIFS USED ON ANATOLIAN RUGS AND CARPETS **706**
ÖĞR.GÖR. RAMAZAN ERDEM
-ŞEHRİN CAZİBESİNİ GÜÇLENDİRMEYE YÖNELİK STRATEJİK BİR ARAÇ OLARAK ŞEHİR PAZARLAMASI **719**
RAMAZAN GÖKBUNAR , A. AYBEN ÇELİK , ENİS YAKUT , EBRU SÜRÜCÜ
-AZERBAYCAN SAHASI FIKRALARININ PSİKOSOSYAL AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ **726**
DR. SAFA GARAYEV
-KARAMAN TAŞKALE ÖREN YERİ'NİN AÇIK HAVA MÜZESİ OLMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ **734**
SEDA DİLAY
-ÇANAKKALE-AVUNYA HALILARINDA YILDIZ MOTİFİ **743**
ÖĞR. GÖR. SERVET SENEM UĞURLU
-AZERBAYCAN DASTANÇILIG GELENEĞİNİN TARİHİ VE ÇAĞDAŞ DURUMU **753**
PROF.DR. SEYFEDDİN RZASOY
-MATRAKÇI NASUH'UN BEYAN-I MENAZİL SEFERNAMESİ TASVİRLERİ ÜZERİNDEN OSMANLI ŞEHİR PLANCILIĞI **761**
SULTAN YILDIRIR
-BATILILAŞMA DÖNEMİNDE AFYONKARAHİSAR' DAKİ DİNİ MEKANLARDA KULLANILAN KUTSAL KENT- YÖRE VE YAPI TASVİRLERİ **782**
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ŞEYDA ALGAÇ
-PRESERVİNG TRADİTİON **792**
TAMAS KİSS
-DENİZLİ YÖRESİNDE BULUNAN TARİHİ AHŞAP CAMİLERDEN BELENARDIÇ CAMİ'NİN AHŞAP YAPILARININ İNCELENMESİ **795**
DOÇ.DR. KADİR ÖZKAYA, ÖĞR.GÖR. TANER DİZEL
-ARTS&CRAFTS AKIMI SERAMİKLERİNDE İZNİK ÇİNİ SANATI'NIN ETKİLERİ **803**
TİMUR BİLİR
-MOSAİC AND INTERPRETATİONS OF İTS CLASSİCAL HERİTAGE İN LATVİAN ART **811**
VİNETA GROZA
-ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ TASARIMI EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GELENEKSEL DOKUMA TEKNİKLERİ BAĞLAMINDA TASARIM YAKLAŞIMLARI **821**
DOÇ.DR. ZUHAL TÜRKTAŞ

-TİRE NECİP PAŞA KÜTÜPHANESİ(DİĞER VAKIF) DA (KÜTÜPHANESİ'NDE) YER ALAN 17. YY YAZMA ESERLERİN CİLT KAPAKLARININ KATALOĞU **832**
ZÜLBİYE SEVGİLİ POLAT
-XIX. YÜZYILDA SANDIKLI KAZASINDA FAALİYET GÖSTEREN BAZI ESNAF VE ZANAATKÂRLAR **842**
SEVGİ TAŞPINAR
-SANDIKLI TEMALI LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ **859**
MEHMET AKİF ÇAKIRER
-YÖRESEL DOKUMA KÜLTÜRÜNDE İPLİK RENKLENDİRMEDE KİMYASAL BOYA KULLANIMI VE BİR ÖRNEK ÜZERİNDE BELGELENMESİ **870**
DOÇ.DR. MERAL AKAN
-OSMANELİ RÜSTEM PAŞA CAMİİ'NDE HAT SANATI **878**
ÖĞR. GÖR. ORHAN ALTUĞ
-AFYONKARAHİSAR'DA ESKİ BİR GELENEK: KEÇECİLİK **891**
ARŞ. GÖR. MEHMET BOYRAZ, ÖMER ALPER GÜVENEN
-DOKUMA ARAŞTIRMALARINDA YÖNTEM **901**
DOÇ. DR. MUSTAFA GENÇ
-SARIKEÇİLİ YÖRÜKLERİNDE ÇUL VE ÇUVAL DOKUMALAR **907**
DOÇ. DR. MUSTAFA GENÇ,DOÇ. MEHMET ALİ EROĞLU

BİLDİRİLER

BİLDİRİLER

MÜZE ESERLERİ YÜZEY TEMİZLEME ÇALIŞMALARI VE BİR UYGULAMA

Ragsana HASANOVA[1], Meral ÖZOMAY[2], Abdulkadir PARS[3]

Özet

Restorasyon alanı, özellikle tarihi kültürel mirasın ve eşsiz sanat eserlerinin konservasyon metotları her bir müze elemanının ilgisini çekmektedir. Bazen müze ve laboratuvarlarda gerekli depo ve teşhir sergileme koşulları sağlanmasına rağmen, eserlerin dahili hayatlarında doğal yaşlanmasının önüne geçilememektedir.

Etnografik tekstil eserlerin belgelenmesi, restorasyon ve konservasyon yöntemleri eserin bozulma oranına göre belirlenmektedir. Etnografik tekstillerin restorasyon ve konservasyonunda doğru bilinen yanlışlar, popülerliğini yitirmiş eski restorasyon yöntemleri ve onların geri dönüştürülmesi restorasyonun ana prensiplerinden biridir. 1940-50. Yıllarda uygulanan restorasyn ve konservasyon yöntemlerinin eser üzerinde oluşturduğu bozulmaları etnografik tekstil eserler üzerinde görünüşün (visual) analizini yaptığımızda müşahide etmekteyiz. Milli Azerbaycan Tarih Müzesi Etnografiya deposunun 4617 envanter numaralı 'Yastık Kılıfı' eserinin belgelenmesi, restorasyon ve konservasyon 2012 yılında gerçekleştirilmiştir. Eser yüzeyinde temizleme yöntemleri ve bozulmaların giderilmesi konusunda birkaç yöntem makalede ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Tekstiller, Müze Eserleri, Konservasyon, Yüzey Temizleme

[1-3] Marmara Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü

1. GİRİŞ

Müze teşhir ve depolarında korunan organik eserlerde (tekstil, kağıt, deri, ahşap) zaman içerisinde oluşabilecek biyolojik, fiziksel ve kimyasal nedenlerden kaynaklanan tahrip unsurlarını vizual (görünüşün) analizini yaptığımız esnada eserlerde gözlemlemekteyiz. Sürekli kullanım sebebiyle etnografik eserlerde oluşan mekanik tahribat sonucu parça kayıpları, lekelenmeler, deformasyon ve yırtınmalar oluşmaktadır. Eserin ana malzemesini, dönemini ve bozulma oranını göz önünde bulundurarak yapılan detaylı analizler sayesinde, uygulanacak koruma ve onarım yöntemleri, eseri tahribata sürükleyen aktif bozulmaları aradan kaldırmaya yardımcı olmaktadır. Belirlenen ve uygulanan analizler esnasında tespit edilmiş doğru teşhis, isabetli tedavi yöntemleri laboratuvar uygulamalarında restoratör-konservatörlere sunulmaktadır. Her bir eserin analiz sonuçlarına göre kendine has bozulma oranı göz önünde bulundurularak restorasyon ve konservasyon metotları belirlenmekte ve uygulanmaktadır. Eserin bozulmalarını sıralarsak biyolojik bozulmanın esere verdiği zarar ilk sırada yer almaktadır. Biyolojik tahribatı kapsayan mikroorganizmalar (bakteri ve mantarlar), güveler, kitap kurtları, kitap bitleri, hamam böcekleri, termitler ve kemirgenler etnografik eserlerde büyük oranda bozulmalara yol açmaktadır.

Müze dahilindeki iklimlendirme koşullarına bağlı olarak oluşan bozulmaların en önemlisi biyolojik bozulmaların olduğunu gözlemlemekteyiz. İklimlendirme koşullarının sürekli takibi ve zamanında alınan önleyici faaliyetler oluşmakta olan biyolojik bozulmaların ilk alametlerini erken fark etmemize yardımcı olmaktadır. Bu anlamda depo sorumlularının yapacakları aktif takip çalışmaları önem arz etmektedir. Yakın tarihe kadar müzelerde haşere ve küf mantarlarıyla savaşta uygulanan geleneksel yöntem: insektisitler ve fungisitler olan kimyevi ilaçlardı.

İnsektisit (latinca insectum – haşere, latinca caedo – öldürmek) – zararlı haşerelerin aradan kaldırılması için kimyevi madde.

Funqisit (latinca fungus – mantar, caedo – öldürmek) – Küf mantarlarının aradan kaldırılması için kimyevi madde.[1]

Güncel restorasyon uygulamalarında bu kimyasalların kullanımı kendi popülerliğini kaybetmiştir. Maalesef ki, iklimlendirme koşulları sağlamayan müze depolarında zamanında

[1] С.В.Успенская. Биологический контроль в музее. Санкт- Петербург.2007

kullanılan bu ilaçların kimyasal tepkime sonucu organik eserler üzerinde leke izlerini bırakması ise kaçınılmaz olmuştur.

Buradan yola çıkarak eserde ilk önce dezenfeksiyonun yapılması gerektiğini gözlemlemekteyiz. Bu sebeple restorasyon birimine getirilen her bir eser öncelikle azot kabininde dezenfekte edilmektedir. Eserlerin biyolojik bozulma sonucu aşırı yıpranmaya ve bozulmalara maruz kalması durumunda ya azot kabininde ve ya lokal olarak sterilizasyon yapılması ön görülmektedir. Eserlerin özellikle bazı tekstil eserlerin (tılsımlı yelekler) üzerinde boya ve ya mürekkep mevcuttur. Birçok eserin üzerinde kök boya ve ya mürekkep (el yazısı) olduğu için lokal dezenfeksiyon aşamasında boyayın dağılmamasına özen göstererek uygulanacak kimyasalın oranı ve tatbiki dikkatlice ayarlanmaktadır. Bu sebeple her hangi bir müdahale yapmadan önce, kaç çeşit boya, mürekkep kullanıldığına ve dayanıklılığına dair spot testlerin yapılmasını analizler mecbur kılmaktadır. Tekstil eserler her yerde bulunabilen birçok türden mikroorganizma ve böceğin temel besin kaynakları arasındadır. Bu canlılarla mücadelede öncelikle yapılması gereken uygulama, eserlerin uygun koşullarda muhafaza edilmesi ve biyolojik tahribat oluşumuna neden olabilecek unsurların engellenmesidir. Yapılacak çalışmaların yürütülmesi için tam teşekküllü restorasyon ve konservasyon laboratuvarı kurulmalı ve gerekli kimyasallar, teçhizat ve havalandırma sistemi ayarlanmalıdır. Tekstil eserlerin fumigasyonu (mikroorganizmalardan arındırma) kimyasal, fiziksel ve kontrollü atmosfer yöntemleriyle sağlanmaktadır. Fiziksel bozulma (sıcaklık ve nem, ışık, insan faktörü) sonucu tekstil eserlerde büyük oranda parça kayıpları, deformasyon ve yırtınmalar genellikle oluşmaktadır. Özellikle depo ortamında tekstil eserlerin katlanarak dolaplarda saklanması sonucu, tekstil liflerinde katların oluşması ve kat sonucu lif kırılmaları, yıpranmalar gibi bozulmalara yol açması gözlenmektedir. Bu alanların mekanik ve ya gerektiğinde kimyasal yöntemlerle temizlenmesi ve güçlendirme işlemlerinin hayata geçirilmesi mutlaktır. Belirtilen uygulamaların her biri restorasyon ve konservasyon çalışmalarının ön görüldüğü her esere kendi bozulma oranına göre belirlenerek uygulanmasına özen gösterilmelidir. Uygun olmayan sıcaklık ve nem değerleri tekstil eserlerde ciddi tahribatlara yol açmaktadır. 10°C sıcaklık artışı eserin yapısındaki selüloz zincirleri arasındaki bağların kırılması reaksiyonunun hızını iki katına çıkarmaktadır. Bağıl nem, belirli bir sıcaklıkta havadaki mevcut nem miktarının havanın taşıyabileceği maksimum nem miktarına oranı olarak tanımlanır. Eserin uzun zaman uygun olmayan koşullarda bulunmasını göz önünde bulundurursak, tekstil eserlerde oluşan bozulma oranı lifleri güçlü tutan selüloz zincirlerinin yüksek oranda zarar verdiğini görmekteyiz. Bu sebeple özellikle havlı tekstillerin (örneğin kadife) bozulması sebebiyle ovalanarak dökülmesi asıl

fonksiyonunu kayıp etmesindendir. Sabit sıcaklıkta yüksek nem tekstil eserlerin şişerek fiziksel yapısının bozulmasına, mikroorganizma ve böcek gelişimine, bozulma reaksiyonlarının hızlanmasına ve tekstil eser üzerinde nem lekelerinin oluşmasına neden olmaktadır. Fiziksel bozulmayı kapsayan ışık tahribatı Gama, X ve UV ışınları ile görünür bölge ışınlarının tekstil eserlere verdiği geri dönüşümsüz tahribattır. Tekstil eserlerde özellikle pamuklu tekstillerde (bitkisel lifli) sararma ve koyulaşmaya neden olan ışık; eser üzerinde mevcut olan boyalar için de yüksek oranda zarar vermektedir. Işığa maruz kalan tekstiller özellikle ipek eserler zamanla mukavemetini yitirerek kırılganlaşmaktadır. Ayrıca ışık, tekstil eserlerin bozulma reaksiyonlarının hızlanmasına da neden olmaktadır. Ayrıca tekstil eserlerde süsleme amaçlı soy ve soy olmayan metaller kullanılmaktadır. Birçok analizini yaptığımız kompozit tekstil eserlerin yapısındaki veya temas halinde bulunduğu metaller oksitlenerek eserlere zarar vermektedir. Bu nedenle kompozit tekstillerin nemli ortamdan uzaklaştırılması gerekmektedir. Tekstil eserlerde biyolojik ve fiziksel bozulmaların açtığı tahribat kadar kimyasal bozulmalarda yüksek oranda zarar vermektedir. Bitkisel lifli tekstil eserlerin en önemli problemi olan asidite, tekstil eserlerde bozulma oranlarına bağlı olarak ciddi tahribatlara neden olmaktadır. Asidite, selülozun bozulma reaksiyonlarını hızlandırır. Böylelikle rengi giderek koyulaşan ve sararan tekstil eserlerin mukavemeti düşerek ve kırılgan hale gelerek parçalanmaktadırlar. Uygulanacak restorasyon ve konservasyon uygulamalarında biyolojik tahribatın dezenfiksiyonunun hemen ardından, asit oranının tekstil eserlerde dengelenmesini sağlanması yapılmaktadır.

Tekstil eserlerin restorasyonunda eserin dönemi, malzemesi ve yukarıda sıraladığımız bozulma türleri göz önünde bulundurularak uzmanlar tarafından belirlenen yöntemler uygulanmaktadır. Her bir eserde belirli bozulmalar farklı oranlarda karşımıza çıkmaktadır. Bu farklılık sürekli zamanı ve uygulama yöntemini etkilemektedir. Eserlerin depolama koşulları ve paketlenme yöntemlerine dikkat edilerek, eserler depodan laboratuvara gönderilmeden önce tahribat oranına göre uzmanlar tarafından tasniflerinin yapılması gerekmektedir. Eserlerin depo ortamında bozulmaları incelendikten sonra aciliyet durumuna göre sıralama yapılması mutlaktır. Laboratuvara getirilen belgenin durumuna göre yapılacak ve uygulanacak restorasyon ve konservasyon yöntemleri ve sırası belirlenmektedir. Belgenin onarılması ve dijital taramaya hazırlık aşaması belgenin bozulma oranına göre değişken olması sebebiyle öncelikli belgelerin tayini ve yöntemlerin doğru seçilmesi çalışmalara yön vermektedir.

Kırılganlaşan ve nem kayb eden tekstil eserlere yapay nem emdirme işlemi gerçekleştirilmektedir. Buhar cihazları yardımıyla belirli mesafede kırılgan liflere yapay nem emdirme işlemi kurutma kartonları kullanımıyla yapılmaktadır. Nem emdirilen tekstillerin preslenerek düzleştirilmesi hayata geçirilmelidir. Kompozit eserlere nem emdirme sırasında metallerde oluşabilecek korozyonun oluşmamasına ve karkastaki kartonun nemin etkisiyle bozulmamasına dikkat edilmesi gereklidir. Aynı zamanda özel aspiratör cihazı ile tekstil liflerinin karkasında zamanla oluşan tozların alınması mutlaktır. Toz alımı ve nem emdirilme işleminde tekstilin havlı olması durumunda havların dökülmesi göz önünde bulundurarak ayarların doğru tespiti önemlidir. Aksi takdirde güçsüzleşen ve çürüyen tekstil lifleri havını bırakır ve ya tam aksine havı yanlış presleme işlemi sırasında karkasa doğru yatar ve eserde büyük oranda kayıplar oluşur. Mekanik bozulmalar sonucu oluşan tahribatların aradan kaldırılması eser bazında karar verilmektedir. Belirlenen Restorasyon ve konservasyon işlemleri tamamlandıktan sonra eserin arka kısmına güçlendirme amaçlı, aynı zamanda teşhir için ön görülen ve boyanan kumaştan destek dikilmesi birçok bozulma durumunda uygulanmaktadır.

2. MATERYAL ve METOD

2.1. Materyal

Milli Azerbaycan Tarih Müzesi Etnografiya deposunun 4617 envanter numaralı ‘Yastık Kılıfı’ eserinin restorasyon ve konservasyon çalışmalarına 2012 yılında başlanılmıştır. Restorasyon ve konservasyon çalışmaları öncesi belgeleme çalışmaları başlatılmıştır. Restorasyon ve konservasyon öncesi eserin ölçekli ve renkli eşerle genel ve detay çekimleri yapılmıştır. Fotoğraflama çalışmaları tamamlandıktan sonra eserin ana malzemesi incelenmiştir. Eserin ana zemini kök boya ile boyanmış kırmızı renkli yün kumaştandır. Eserin ölçüsü 50 x 50 cm-dir. Kare şeklinde olan eser kompozit eserdir. Eser: yün kumaş, ipek iplik, pamuk astar ve metal pullardan oluşmaktadır.

2.2. Metod

Restorasyon ve konservasyon öncesi eserin maruz kaldığı bozulmalar görünüşün analizinde tespit edilmiş ve taşınabilir kültür varlıklarının restorasyon envanterine bilgiler aktarılmıştır. Visual analiz tamamlandıktan sonra, eser üzerindeki bozulmaları USB dijital mikroskop yardımıyla incelemeler yapılarak 20 x ve 400 x boyutunda görselleri alınmıştır. Yapılan incelemeler sonucu 1940. Yıllarda popüler olan buğday nişastası yardımıyla tekstil eserlerin

liflerinde oluşan dağılmaların engellenmesi amacıyla arka kısmının yapıştırılması tekniğin uygulandığı tespit edilmiştir. Restorasyonun ve konservasyonun 5 ana prensibinden 3cüsü olan 'Eseri bozulmalara uğratan ve yıpratan nedenleri aradan kaldırmak ve eser üzerinde oluşan tüm yabancı birikimlerin (katmanların) temizlenmesi.'[2] maddesini esas alarak esere uygulanan yapışkan katmanının kaldırılması kararı alınmıştır. Eseri bozulmalara uğratan başlıca sebeplerden en önemlisi fiziki koşullardır. Eserin sağ üst köşesinden yoğun miktarda nemin esere nüfus etmesi sonucu metal pullarda oluşan korozyon katmanı yün kumaşta lekelenmeler oluşturmuştur. Resim 1

Resim 1.
Envanter No: 4617. 'Yastık Kılıfı'

Eserin tekstil zeminine dikilmiş metal pulları tutturan pamuk ipliklerin çürümesi sonucu, eserin yüzeyinden metal pullar ya dökülmüştür ya da dökülmek üzereyken eser koruma ve onarım çalışmalarına alınmış. Resim 2

Resim 2. Metal pullar

[2] Консервация и Реставрация Музейных Коллекций. Фармаковский М.В. - Москва, 1947

Çürümüş iplikleri yenilemek ve güçlendirme çalışmalarını yapmak yerine eserin arka yüzeyine buğday nişastasından hazırlanmış yapışkan sürülmüştür. Resim 3

Resim 3. Arka yüzey

Sürülen yapışkan ise tekstilin elastiklik özelliğinin kayıp olmasına neden olmuştur. Aynı zamanda biyolojik bozulmalar sonucu yün zeminde güve yeniklerine rastlanmaktadır. Aynı zamanda yoğun nemin geldiği alanda buğday nişastası olması sebebiyle küf mantarları oluşmuştur. Resim 4

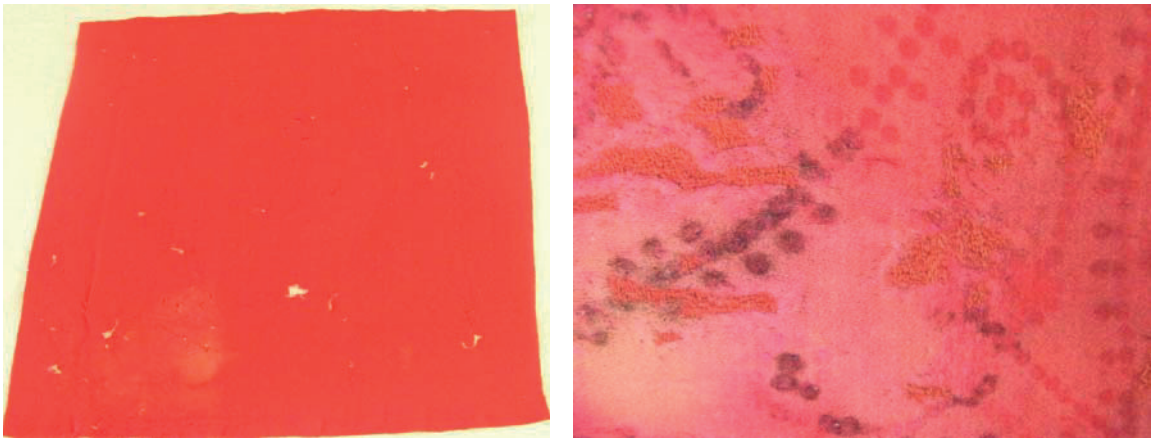
Resim 4. Astar katmanı. Buğday nişastasından hazırlanmış yapışkanın sürüldüğü alandaki küf mantarı

Tekstilin yüzeyine organik yapıştırıcı sürülmesi oluşabilecek biyolojik bozulmaları ikiye katlamaktadır. Restorasyonun ana prensibine göre eserin arka yüzeyindeki yabancı katmanları temizlemek öncelikli çalışma olarak belirlendi. Resim 5

Resim 5. Arka zeminden buğday nişastasından hazırlanmış yapışkan katmanının temizlenmesi.

Arka zemindeki buğday nişastası yapışkanı temizliği tamamlandıktan sonra, metal pulları tutturan çürümüş iplikler çıkarıldı. Resim 6

Resim 6. Arka ve ön yüz.

Teşhir esnasında dökülen metal pullarla temizlik aşamasında çıkarılan pullar bir araya getirildi. Metal pulların tekstil zeminine yeniden tutturulmasından önce korrozyon oluşmasını engelleyen koruyucu vernik sürüldü. Eserin sağ üst köşesinden yoğun bir şekilde esere nüfus eden nem metal pullarda korrozyon üretmesini tetiklemiş ve oluşan korrozyon katmanı yün kumaşta lekelenmeleri oluşturmuştu. Fiziksel bozulma sonucu kimyasal ve biyolojik bozulmaların eserin üzerinde oluştuğu ve tahribatlara yol açtığını gözlemlemekteyiz. Bu sebeple ilk önce yabancı katmanlar aradan kaldırıldı ve aktif bozulmalar durduruldu.

3. BULGULAR ve TARTIŞMA

Yapılan çalışmalara yön veren tekstil eser üzerinde uygulanacak analiz yöntemleridir. Restorasyon ve konservasyon çalışmalarına geçmeden önce lif analizi, boyar madde analizi,

kumaş analizi vb. analiz yöntemleri ile ulaşılabilecek sonuçlara göre restorasyon ve konservasyon yöntemleri sıralaması oluşturulmaktadır.

4. SONUÇLAR

Elde edilen analiz sonuçları ve eserin bozulma oranına göre uygulanması belirlenen yöntemler belirli sırasına göre uygulandı. Eserden yabancı birikimler ve yapışkan katmanları temizlendikten sonra lif kırılmaları rastlanan alanlara yapay nem emdirme işlemi gerçekleştirilmektedir. Buhar cihazları yardımıyla belirli mesafede kırılgan liflere yapay nem emdirme işlemi kurutma kartonları kullanımıyla yapılmaktadır. Nem emdirilen tekstil eserin zemin kumaşı preslenerek düzleştirilmesi hayata geçirildi. Kompozit eserlere nem emdirme sırasında metallerde oluşabilecek korozyonun oluşmamasına ve karkastaki kartonun nemin etkisiyle bozulmamasına dikkat edilmesi gereklidir. Bu sebeple bu eserimizde metal pullar çürümüş iplik çıkarılırken eser yüzeyinden alındı. Söküm çalışması yapılmadan önce eserin asetat çizimi yapıldı ve metal pullara sıra numarası verildi. Bu ön çalışma ileride pulların geri yerleştirilmesinde restoratörlere yön vermektedir. Buharla nem emdirme işlemi tamamlandıktan sonra, özel aspiratör cihazı ile tekstil liflerinin karkasında zamanla oluşan tozların alınmasını sağladı. Toz alımı ve nem emdirilme işleminde tekstilin havlı olmaması durumunu uygulamalara kolaylık sağladı. Mekanik bozulmalar sonucu oluşan tahribatların aradan kaldırılması tamamlandıktan sonra, eserin arka kısmına güçlendirme amaçlı, aynı zamanda teşhir için ön görülen ve boyanan kumaştan destek dikildi. Aynı zamanda metal pulları tutturan ipliklerin iplik numarası ve rengine göre boyanan pamuklu ipliklerle metal pullar geri tutturuldu. Resim 7.

Resim 7. Restorasyon sonrası

Yapılan çalışmalar sonucu eserin lif elastikliği geri dönüştürüldü. Eser yüzeyindeki lekelenmeler, küflenmeler ve metal pul üzerindeki bozumalar aradan kaldırıldı. Yapılan restorasyon ve konservasyon çalışmaları eserin teşhir ve ya depo koşullarında korunması durumuna göre yönlendirilerek oluşturulmaktadır.

KAYNAKLAR

1. С.В.Успенская. Биологический контроль в музее. Санкт- Петербург.2007
2. Консервация и Реставрация Музейных Коллекций. Фармаковский М.В. - Москва, 1947
3. Реставрация Музейных Тканей Семенович Н.Н. 1961
4. Современные Методы Консервации и Реставрации Тканей И Кожи. Обзорная Информация .Громина Т.Н., Сотцкова Н.Ф., Елкина А.К., Рымарь Г.И. (Составители) 1979
5. Wrıtten Sources On Coptıc Dyeıng Methods Stoyanova M. Journal Of Coptic Studies 10(2008)
6. Проблема Повторной Реставрации Музейных Тканей Семечкина Е. В., Петрова Р.А. Скульптура. Прикладное Искусство: Реставрация. Исследования: Сборник Научных Трудов. - М.: Изд. Вхнрц, 1993.